

**ВИБІР ПІДСОЛОДЖУВАЧА ЗАСОБУ
У ФОРМІ СУБЛІНГВАЛЬНИХ ТАБЛЕТОК**
*Кустова С. П., Вишнеvsька Л. І.¹, Камишан А. С.¹,
Бойко М. О., Матвеева Т. В.*

**Державна установа “Інститут проблем ендокринної патології
ім. В. Я. Данилевського НАМН України”, м. Харків;
Національний фармацевтичний університет, м. Харків¹**

Вступ. В результаті дії шкідливих факторів на організм жінок при вагітності, а саме погіршення екологічних умов, стрес, вік, вживання ліків, використання пестицидів, згубні звички, тощо, виникають різні порушення її перебігу, які в подальшому впливають на розвиток плоду. Тому профілактику розладів доцільно проводити ще на етапі вагітності матерів. Пріоритетним напрямком первинної профілактики є застосування базової терапії із додаванням конкретного засобу, дія якого направлена на усунення того чинника, який сприяє розвитку цього захворювання або супутніх патологічних станів.

Запропоновано розробку фармацевтичної композиції, що містить активні субстанції лівокарнітину гідрохлориду та гліцину, які не мають протипоказань для використання у вагітних та в педіатричній практиці. Але у зв'язку з тим, що гліцин піддається пресистемному метаболізму у печінці, його інтраоральне застосування вважається найбільш прийнятним [1].

Мета дослідження. Визначити компонент для покращення смакових властивостей фармацевтичної композиції для профілактики ускладнень вагітних.

Методи дослідження. Фармтехнологічні (зовнішній вигляд і характерні органолептичні властивості порошкових композицій (колір, запах, консистенцію, тощо).

Основні результати. Сублінгвальне введення лікарських засобів, як і більшість ліків для прийому всередину, передбачає наявність у них приємного смаку і запаху, виразніше ніж у інших лікарських формах, досягти цього можливо за рахунок використання коригентів. Коригенти повинні відповідати певним вимогам, тобто бути індиферентними, негігроскопічними, розчинятися у воді, добре змішуватися з іншими компонентами, а також задовольняти критеріям чистоти різних нормативних документів. Додатково для сублінгвальних таблеток необхідною умовою ще є відсутність подразнюючого ефекту смакових добавок на слизову оболонку ротової порожнини [2].

Смак визначається як складний комплекс відчуттів, обумовлених хімічними, фізико-хімічними властивостями речовини, умовами її прийому і загальним станом організму

В фармації широко застосовуються речовини, що мають солодкий смак – підсолоджувачі. Їх класифікують за походженням (натуральні або синтетичні), за калорійністю (висококалорійні, низькокалорійні, практично некалорійні), індекс солодкості (високий або низький коефіцієнт солодкості), за хімічним складом та ін. Найбільш поширеними є традиційні підсолоджувачі із індексом солодкості: для сахарози, як стандарту ця величина становить 1,

фруктози – 1,2-1,7; сорбіту – 0,54-0,7; маніту – 0,7; та інтенсивніші – натрію цикламату (солодкість - 30) або сахарину (300); аспартаму – (180) [3].

До складу сублінгвальних таблеток можливим є включення декількох смакових добавок для послідовної зміни смакової характеристики, індекс солодкості переважно може бути від 0,9 до 2. Нами апробовано введення манітолу та натрію сахарину. Манітол володіє більшою хімічною стабільністю і меншою калорійністю, ніж сахароза, органолептичні властивості дуже близькі до властивостей цукру, при цьому солодкість менше 1, не викликає карієсу, має охолоджуючу дію. Манітол додатково виступає в якості розріджувача таблеткової маси. Для натрію сахарину позитивною стороною є краща розчинність у воді, ніж сахарин. Індекс солодкості для 0,2 % розчину становитиме приблизно 0,6.

В результаті дослідження встановлено, що використання натрію сахарину та манітолу до таблеткових мас дозволяє отримати прийнятні смакові характеристики та оптимальне відчуття готової лікарської форми.

Висновки. В якості підсолоджуючих компонентів засобу для профілактики ускладнень вагітних за умов впливу різних пошкоджуючих чинників у формі сублінгвальних таблеток запропоновано використання манітолу з додаванням натрію сахарину у кількості 0,2-0,5 % від основної маси.

Список літератури.

1. Метаболізм препарата глицин [Текст] / А. Л. Иванова, М. Н. Ивашев, А. В. Сергиенко, И. А. Савенко // Международный журнал экспериментального образования. – 2015. – № 2. – С. 37–39.
2. Шевченко А.М. Таблетки не обычные, а подъязычные [Текст] / А .М. Шевченко, Н. Н. Крылов // Новая аптека. – 2016. - № 1. – С. 61-63.
3. Допоміжні речовини в технології ліків: вплив на технологічні, споживчі, економічні характеристики і терапевтичну ефективність [Текст] : навч. посіб / І. М. Перцев, Д. І. Дмитрієвський, В. Д. Рибачук [та ін.] / за ред. І. М. Перцева. – Х. : Золоті сторінки, 2010. – 600 с.